

Grozījumi:

MK 03.01.2013. noteikumi Nr.9 / LV, 12, 17.01.2013. / Stājas spēkā 18.01.2013.

Ministru kabineta noteikumi Nr.668

Rīgā 2011.gada 30.augustā (prot. Nr.50 29.§)

Valsts vienotā ģeotelpiskās informācijas portāla noteikumi

Izdoti saskaņā ar Ģeotelpiskās informācijas likuma 28.panta trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā (turpmāk – ģeoportāls) ietveramos metadatus un ģeotelpisko datu kopas (turpmāk – datu kopas);

1.2. ģeoportāla pārziņa funkcijas un uzdevumus;

1.3. datu kopu turētājiem izvirzāmās prasības un pienākumus, lai nodrošinātu metadatu un datu kopu pieejamību un izmantošanu ģeoportālā;

1.4. ģeoportālā ietvertās ģeotelpiskās informācijas izmantošanas noteikumus.

2. Ģeoportāls nodrošina vienotu piekļuvi metadatiem, datu kopām un ģeotelpiskās informācijas pakalpojumiem (turpmāk – pakalpojumi).

3. Ģeoportāla adrese tīmeklī ir www.geolatvija.lv.

II. Ģeoportālā ietveramie metadati un datu kopas

4. Ģeoportālā ietver metadatus un datu kopas, ja:

4.1. tie ir saistīti ar teritoriju, kurā Latvijas Republikai ir jurisdikcija;

4.2. tos uztur elektroniskā veidā;

4.3. tie atbilst ģeotelpisko datu tematiem (pielikums).

5. Ģeoportālā ietver arī tos metadatus un datu kopas, kuras neatbilst šo noteikumu 4.3.apakšpunktam, ja metadati un datu kopas ir nepieciešamas, lai īstenotu normatīvajos aktos un Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos noteiktās normas.

6. Metadati un datu kopas, kuras ietver ģeoportālā, atbilst šādām prasībām:

6.1. metadatos iekļauj informāciju par datu kopām un pakalpojumiem, kura atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām par metadatu obligāto saturu;

6.2. datu kopu sagatavošanai un atjaunināšanai izmanto pamatdatus, kuri atbilst normatīvajos aktos par pamatdatu iegūšanu, sagatavošanu un uzturēšanu noteiktajām prasībām;

6.3. datu kopās iekļautajiem ģeotelpiskajiem objektiem izmanto klasifikāciju un klasifikatorus (kodu sistēmas), kuri ir noteikti normatīvajos aktos par vienoto nacionālo ģeotelpisko objektu klasifikācijas sistēmu;

6.4. metadatiem un datu kopām izmanto datņu formātus, kuru specifikācija ir publiski pieejama un kuri nodrošina ģeotelpisko datu kopu un pakalpojumu sadarbību.

III. Ģeoportāla pārziņa funkcijas un uzdevumi

7. Ģeoportāla pārziņis nodrošina Ģeotelpiskās informācijas likuma 28.panta otrajā daļā minēto pakalpojumu (turpmāk – tīkla pakalpojumi) sniegšanai nepieciešamo ģeoportāla funkcionalitāti, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz tīkla pakalpojumiem.

8. Ģeoportāla pārziņis nodrošina ģeoportāla veidošanu, kā arī ģeoportāla darbībai nepieciešamo informācijas un tehnisko resursu uzturēšanu un drošības pārvaldību, ievērojot normatīvajos aktos par valsts informācijas sistēmām noteiktās prasības.

9. Ģeoportāla pārziņis nodrošina valsts informācijas sistēmu datu kopu kopīgai izmantošanai un atkalizmantošanai nepieciešamo ģeoportāla funkcionalitāti, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības valsts informācijas sistēmu savietotāju uzturēšanai un darbībai.

10. Ģeoportāla pārziņis nodrošina piekļuvi ģeotelpiskās informācijas turētāja rīcībā esošajai ģeotelpiskajai informācijai un pakalpojumiem, kuri ar to ir saistīti, ja attiecīgā ģeotelpiskā informācija un pakalpojumi atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām attiecībā uz metadatiem, tīkla pakalpojumiem un datu kopu un pakalpojumu sadarbību.

11. Ģeoportāla pārziņis nodrošina piekļuvi ģeotelpiskās informācijas turētāja rīcībā esošajai ģeotelpiskajai informācijai un pakalpojumiem, pamatojoties uz vienošanos ar ģeotelpiskās informācijas turētāju. Vienošanās dokumentā norāda metadatus, datu kopas un pakalpojumus, kuriem piekļuvi nodrošina ģeoportāls, un ietver nosacījumus piekļuves nodrošināšanai norādītajiem metadatiem, datu kopām un pakalpojumiem atbilstoši ģeoportāla funkcionalitātei.

12. Ģeoportāla pārziņis sniedz ģeotelpiskās informācijas turētājiem konsultatīvu atbalstu, lai nodrošinātu piekļuvi ģeotelpiskajai informācijai un pakalpojumiem ģeoportālā.

13. Ģeoportāls veic negrozīta ģeotelpiskās informācijas satura piegādi no ģeotelpiskās informācijas turētāja personai, kura lieto ģeoportālu, lai piekļūtu ģeotelpiskajai informācijai un pakalpojumiem (turpmāk – ģeoportāla lietotājs). Ģeoportāla pārziņis veic ģeoportāla drošības pasākumus, lai nepieļautu ģeotelpiskās informācijas bojāšanu vai nonākšanu nepilnvarotu personu rīcībā ģeotelpiskās informācijas piegādes laikā.

14. Ģeoportāla pārzinis nodrošina ģeotelpiskās informācijas turētājam pieeju ģeoportāla auditācijas pierakstiem, kuri ir saistīti ar piekļuvi ģeotelpiskās informācijas turētāja rīcībā esošajai ģeotelpiskajai informācijai vai pakalpojumiem.

15. Ja ir noticis ģeoportāla drošības incidents, kas var apdraudēt ģeoportālā ietvertās ģeotelpiskās informācijas drošību, ģeoportāla pārzinis nekavējoties par to informē ģeotelpiskās informācijas turētājus un veic ar tiem saskaņotus pasākumus, lai novērstu ģeotelpiskās informācijas drošības apdraudējumu.

16. Ģeoportāla pārzinis ievieto ģeoportālā informāciju, kura ir saistīta ar ģeoportāla lietošanu un tajā pieejamiem pakalpojumiem, kā arī sniedz ģeoportāla lietotājiem konsultatīvu atbalstu ģeoportāla lietošanā.

17. Ģeoportāla pārzinis nodrošina pieeju informācijai par tīkla pakalpojumu pieprasījumu skaitu gadā, norādot pieprasījumu skaitu par katru tīkla pakalpojuma veidu.

18. Ģeoportāla pārzinis nodrošina ģeoportāla lietošanu valsts valodā, paredzot arī citu starptautiskajās saistībās noteiktu valodu lietošanu.

IV. Datu kopu turētājiem izvirzāmās prasības un pienākumi

19. Datu kopas turētājam ir pienākums nodrošināt ģeoportālā ietveramo metadatu un datu kopu pieejamību.

20. Datu kopas turētājs uztur ģeoportālā ietvertos metadatus un datu kopas, kā arī pakalpojumus, kuri ar tām ir saistīti, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz metadatiem, tīkla pakalpojumiem un datu kopu un pakalpojumu sadarbību.

21. Izmantojot ģeoportālu, datu kopas turētājs nodrošina tā rīcībā esošas datu kopas kopīgu izmantošanu vai tās nodošanu atkalizmantošanai.

22. Datu kopas turētājs nodrošina iespēju piekļūt metadatiem un datu kopām pēc to pieprasīšanas ģeoportālā, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības piekļuves nodrošināšanai metadatiem un datu kopām.

23. Datu kopas turētājs ne vēlāk kā mēnesi pirms izmaiņu veikšanas metadatos vai datu kopās informē par to ģeoportāla pārzini, ja veicamās izmaiņas ir saistītas ar iespēju piekļūt datu kopas turētāja rīcībā esošajai ģeotelpiskajai informācijai vai pakalpojumiem, izmantojot ģeoportālu.

24. Ja, izmantojot ģeoportālu, datu kopas turētājs nodrošina pieeju metadatiem un datu kopām tā pārziņā esošajā valsts informācijas sistēmā, datu kopas turētājs nodrošina tās funkcionalitāti atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā nodrošināma valsts informācijas sistēmas funkcionalitāte integrētas valsts informācijas sistēmas ietvaros, izmantojot valsts informācijas sistēmu savietotāju.

25. Datu kopas turētājam ir pienākums nekavējoties informēt ģeoportāla pārzini par nepieciešamajām izmaiņām šo noteikumu 16.punktā minētajā informācijā, ja tā attiecas uz piekļuvi metadatiem vai datu kopām.

26. Ja datu kopas turētājs konstatē, ka, izmantojot ģeoportālu, tā rīcībā esošie ģeoportālā ietvertie metadati vai datu kopas ir bojātas, iznīcinātas vai nonākušas nepilnvarotu personu rīcībā, datu kopas turētājs nekavējoties par to informē ģeoportāla pārzini un veic ar to saskaņotus pasākumus, lai novērstu ar ģeoportālā ietvertās ģeotelpiskās informācijas drošību saistīto incidentu.

V. Ģeoportālā ietvertās ģeotelpiskās informācijas izmantošanas noteikumi

27. Ģeoportāla lietotājs izmanto ģeoportālā ietvērto ģeotelpisko informāciju saskaņā ar tās izmantošanas noteikumiem, par kuriem ģeoportāla lietotājs ir vienojies ar attiecīgās ģeotelpiskās informācijas turētāju atbilstoši normatīvajiem aktiem par ģeotelpiskās informācijas sniegšanu. Ģeoportāls nodrošina iespēju ģeoportāla lietotājam pieprasīt un saņemt no ģeotelpiskās informācijas turētāja atļauju ģeoportālā ietvertās ģeotelpiskās informācijas izmantošanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ģeotelpiskās datu kopas izmantošanas noteikumu obligāto saturu un atļaujas saņemšanas kārtību.

28. Ja ģeoportālā ietvertajai ģeotelpiskajai informācijai ir noteikti piekļuves vai izmantošanas ierobežojumi, ģeoportāls nodrošina piekļuvi ģeotelpiskās informācijas turētāja rīcībā esošajai ģeotelpiskajai informācijai identificētam ģeoportāla lietotājam. Ģeoportāls nodrošina iespēju veikt ģeoportāla lietotāja identitātes pārbaudi (autentifikāciju).

29. Ja ir noteikta maksa par ģeoportālā ietvertās ģeotelpiskās informācijas izmantošanu, ģeoportāla lietotājs attiecīgo maksājumu veic, izmantojot ģeoportālu. Maksu par ģeoportālā ietvertās ģeotelpiskās informācijas izmantošanu saņem attiecīgās ģeotelpiskās informācijas turētājs.

VI. Noslēguma jautājumi

30. Ģeoportāla pārzinis līdz 2013.gada 1.novembrim nodrošina ģeoportāla izveidošanu un pieejamību.
(Grozīts ar MK 03.01.2013. noteikumiem Nr.9)

31. Šo noteikumu 6.3.apakšpunktu piemēro pēc vienotās nacionālās ģeotelpisko objektu klasifikācijas sistēmas ieviešanas atbilstoši Ģeotelpiskās informācijas likuma 19.panta trešās daļas nosacījumiem.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 14.marta Direktīvas 2007/2/EK, ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE).

Ministru prezidents V.Dombrovskis

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs R.Vējonis

Pielikums
Ministru kabineta
2011.gada 30.augusta noteikumiem Nr.668

Ģeotelpisko datu temati

Nr.p.k.	Ģeotelpisko datu temats	Definīcija
1.	Koordinātu atskaites sistēmas	Sistēmas viennozīmīgai telpiskās informācijas atskaišu norādīšanai telpā ar koordinātu kopu (x, y, z) vai platumu, garumu un augstumu, izmantojot horizontālos un vertikālos ģeodēziskos datus
2.	Ģeogrāfisko koordinātu tīklu sistēmas	Saskaņots daudzpakāpju izšķiršanas koordinātu tīkls ar kopēju sākumpunktu un standartizētu tīkla šūnu atrašanās vietu un izmēru
3.	Toponīmi	Administratīvo teritoriju, reģionu, apvidu, lielpilsētu, priekšpilsētu, pilsētu, apdzīvotu vietu vai jebkādu valsts mēroga vai vēsturiskas nozīmes ģeogrāfisku vai topogrāfisku objektu nosaukumi
4.	Administratīvas vienības	Administratīvās vienības, kas pašvaldību, reģionu un valsts pārvaldes nolūkā, izmantojot administratīvās robežas, sadala teritoriju, kurā Latvijas Republikai ir jurisdikcija
5.	Adreses	Īpašumu ģeogrāfiskā atrašanās vieta atbilstoši adreses identifikatoriem (parasti tie ir ceļu

		nosaukumi, māju numuri, pasta indeksi)
6.	Kadastrāli zemes gabali	Teritorijas, kas noteiktas kadastra reģistros vai līdzīgās sistēmās
7.	Transporta tīkli	Autoceļi, dzelzceļa, gaisa un ūdens transporta tīkli un ar tiem saistītā infrastruktūra. Tie ietver arī dažādu tīklu savienojumus, arī Eiropas transporta tīklu, kas sastāv no transporta infrastruktūras (autoceļu, dzelzceļu un iekšējo ūdensceļu tīkliem, jūras ostām, iekšējām ostām un citiem savstarpējā savienojuma punktiem), satiksmes vadības sistēmām un vietas noteikšanas un navigācijas sistēmām (vajadzīgās tehniskās iekārtas un informācijas un elektrosakaru sistēmas, kas nodrošina tīkla saskaņotu darbību un efektīvu satiksmes vadību)
8.	Hidrogrāfija	Hidrogrāfijas elementi, kas iekļauj jūras teritorijas un visus citus ūdensobjektus un ar tiem saistītos elementus, tostarp upju baseinus un apakšbaseinus, kā arī specializētu būvju un ierīču kopums zemes ūdens režīma regulēšanai. Attiecīgā gadījumā virszemes ūdensobjekti ir ūdensteces (upes, strauti, kanāli vai to daļas), ūdenstilpes (ezeri, dīķi, ūdenskrātuves vai to daļas). Jūras ūdeņi – Latvijas Republikas teritoriālā jūra, kontinentālais šelfs, ekskluzīvā ekonomiskā zona un iekšējie jūras ūdeņi
9.	Aizsargājamas teritorijas	Teritorijas, kas noteiktas vai pārvaldītas saistībā ar starptautiskiem, Eiropas Savienības un dalībvalstu tiesību aktiem, lai nodrošinātu īpašu dabas un kultūras mantojuma aizsardzības mērķu īstenošanu
10.	Augstums	Digitāli augstuma modeļi zemes, ledus un jūras virsmai. Tie ietver arī sauszemes reljefu, dziļumu un krasta līniju
11.	Zemes virsma	Zemes virsmas fiziskais un bioloģiskais segums, tostarp mākslīgu virsmu, lauksaimniecības teritoriju, mežu, (daļēji) dabisku platību, mitrzemju, ūdenstilpju fiziskais un bioloģiskais segums
12.	Ortofotogrāfija	Zemes virsmas attēli ar piekārtotu norādi par ģeogrāfisko novietojumu telpā, kas saņemti no satelīta vai gaisā esošiem sensoriem
13.	Ģeoloģija	Ģeoloģiskais stāvoklis, ko raksturo uzbūve un struktūra, tostarp informācija par pamatiežiem, ūdens nesējslāņiem un ģeomorfoloģiju
14.	Statistikas vienības	Vienības, kuras izmanto statistikas informācijas izplatīšanā vai izmantošanā
15.	Ēkas	Ēku ģeogrāfiskā atrašanās vieta
16.	Augsne	Augsnes un tās apakškārtas stāvoklis, ko raksturo dziļums, faktūra, struktūra un daļiņu un organisko vielu saturs, akmeņainība, erozija un, attiecīgā gadījumā, vidējais slīpums un prognozējamā ūdens uzkrāšanas spēja
17.	Zemes izmantošana	Teritorijas stāvoklis, ko raksturo tās pašreizējās un nākotnē plānotās funkcionālās izmantošanas dimensija vai sociāli ekonomiskais izmantošanas nolūks (piemēram, zeme dzīvojamajiem namiem, rūpnieciskiem, komerciāliem mērķiem, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai, atpūtai)
18.	Cilvēku veselība un drošība	Dominējošo patoloģiju (piemēram, alerģiju, vēža, elpošanas ceļu slimību) ģeogrāfiskā izplatība, informācija, kas norāda ietekmi uz veselību (biomarķieri, auglības mazināšana, epidēmijas) vai cilvēku labklājību (nogurums, stress), kas tieši (gaisa piesārņojums, ķīmiskās vielas, ozona slāņa noplicināšanās, trokšņi) vai netieši (pārtika, ģenētiski modificēti organismi) saistīta ar vides kvalitāti
19.	Komunālie un valsts dienesti	Komunālo dienestu iekārtas – kanalizācija, atkritumu apsaimniekošana, energoapgāde un ūdens apgāde –, administratīvie un sociālie valsts dienesti, piemēram, valsts administrācija, civilās aizsardzības novietnes, skolas un slimnīcas
20.	Vides monitoringa iekārtas	Vides monitoringa iekārtu atrašanās vietas un pārvaldība, kas ietver emisiju, apkārtējās vides stāvokļa un citu ekosistēmas parametru (piemēram, bioloģiskā daudzveidība, veģetācijas ekoloģiskie apstākļi) novērošanu un mērīšanu, ko veic publiskās iestādes vai publisko iestāžu vārdā
21.	Ražošanas un rūpniecības iekārtas	Rūpniecības ražošanas novietnes, tostarp ražošanas un rūpniecības iekārtas enerģētikas nozarē, metālu ražošanā un pārstrādē, minerālu rūpniecībā, ķīmiskajā rūpniecībā, atkritumu apsaimniekošanā, iekārtas, ko izmanto ūdens ņemšanai un derīgo izrakteņu ieguvei, un uzglabāšanas novietnes
22.	Lauksaimniecības un akvakultūras iekārtas	Lauksaimniecības ierīces un ražošanas iekārtas (tostarp apūdeņošanas sistēmas, siltumnīcas un dzīvnieku novietnes)
23.	Iedzīvotāju sadalījums – demogrāfija	Iedzīvotāju ģeogrāfiskais sadalījums, tostarp iedzīvotāju raksturojums un darbības līmeņi, grupējot pēc koordinātu tīkla, reģiona, administratīvām vai citām analītiskām vienībām
24.	Apgabala pārvaldības, ierobežojumu, reglamentētas zonas un	Apgabali, ko pārvalda, reglamentē vai lieto, lai sniegtu ziņojumus starptautiskā, Eiropas, valsts, reģiona un pašvaldības līmenī. Ietver izgāztuves, liegumus ap dzērāmā ūdens avotiem, pret nitrātiem jutīgas zonas, reglamentētus kuģu ceļus jūrā vai lielos iekšzemes ūdeņos, atkritumu izgāšanas apgabalus, zonas ar trokšņu ierobežojumiem, zonas, kurās atļauta ģeoloģisko atradņu izpēte un izrakteņu ieguve, upju baseinu apgabalus, attiecīgas

	ziņošanas vienības	ziņošanas vienības un krasta zonas apsaimniekošanas apgabalus
25.	Dabas apdraudējuma zonas	Apgabali, kam raksturīgi dabas apdraudējumi (visas atmosfēriskās, hidroloģiskās, seismiskās, vulkāniskās parādības un dabiskie ugunsgrēki, kas sakarā ar atrašanās vietu, apjomu vai biežumu var nopietni skart sabiedrību), piemēram, plūdi, zemes nogrūvumi un iegrimšana, lavīnas, mežu ugunsgrēki, zemestrīces un vulkānu izvirdumi
26.	Atmosfēras apstākļi	Fizikālie atmosfēras apstākļi. Tie ietver telpiskos datus, kuru pamatā ir mērījumi vai modeļi, vai to kombinācija, kā arī norādes par to veikšanas vietu
27.	Meteoroloģiski ģeogrāfiskie raksturlielumi	Laika apstākļi un to mērījumi; nokrišņi, temperatūra, iztvaikošana, vēja ātrums un virziens
28.	Jūru reģioni	Pēc noteiktām kopīgām iezīmēm izveidotajos apgabalos un apakšapgabalos sadalītu jūru un sālsūdens ūdenstilpju fiziskais stāvoklis
29.	Bioģeogrāfiskie reģioni	Apgabali ar relatīvi viendabīgiem ekoloģiskiem apstākļiem un noteiktām kopīgām iezīmēm
30.	Dzīvotnes un biotopi	Ģeogrāfiskie apgabali, kuros ir īpaši ekoloģiskie apstākļi, procesi, struktūra, kā arī dzīvības atbalsta funkcijas (fiziski atbalsta organismus, kuri dzīvo šajos apgabalos). Tie ietver pilnīgi un daļēji dabīgas sauszemes vai ūdens platības, ko raksturo ģeogrāfiski, abiotiski un biotiski faktori
31.	Sugu izplatība	Dzīvnieku un augu sugu ģeogrāfiskais sadalījums, grupējot pēc koordinātu tīkla, reģiona, administratīvām vai citām analītiskām vienībām
32.	Enerģijas resursi	Enerģijas resursi, tostarp ogļūdeņraži, ūdens enerģija, bioenerģija, saules enerģija, vēja enerģija, attiecīgā gadījumā ietverot informāciju par dziļumu vai augstumu attiecībā uz resursu apmēru
33.	Derīgo izrakteņu resursi	Derīgo izrakteņu resursi, tostarp metālu rūdas, rūpnieciski iegūstamie izrakteņi, attiecīgā gadījumā ietverot informāciju par dziļumu vai augstumu attiecībā uz resursu apmēru

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs R.Vējonis